

FÜGGETLEN RENDESZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501

Ügyszám: 616/2010/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

108/2011. (IV. 13.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2010. november 22-én előterjesztett panaszát a 2011. április 13-án – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében - megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a BRFK V. Kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos postai úton előterjesztett panaszában a 2010. november 13-án történt rendőri intézkedés módját, és az intézkedés során a rendőrség vele szemben alkalmazott hangnemét kifogásolta, és kérte, hogy ügyét a Testület vizsgálja ki.

I.

1) A panaszos 2010. november 13-án kb. 23 óra 30 perckor észlelte, hogy német rendszámú gépjárművét eltulajdonították a F. M. utcából, amellyel közvetlenül a H. Minisztériummal és a N. Hivatallal szemben parkolt. Azonnal bejelentést tett a 112-es hívószámon, ahol tájékoztatták, hogy sürgősen tegye meg a feljelentését a BRFK V. Kerületi Rendőrkapitányságánál. A helyszínen informálódott a Honvédelmi Minisztériumnál járőröző katonáktól, hogy láttak-e valamit. Ők pontos leírást tudtak adni az autóról és arról is, hogy kb. 23 óra 15 perckor látták elhajtani. Ezt követően a

¹ Az Rtv. 93/A. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

panaszos a rendőrségre sietett, hogy a feljelentést haladéktalanul megtegye, és - figyelemmel arra, hogy a bűncselekmény elkövetése és a tudomásszerzés között nagyon rövid idő, mindössze 15 perc telt el - a halaszthatatlan nyomozási cselekmények, intézkedések (körözés kiadása, helyszín ellenőrzése, körülmény rögzítése, tanúk meghallgatása stb.) foganatosításra kerüljenek. A panaszos és felesége kb. 23 óra 40 perckor érkezett a rendőrségre. Az eljáró rendőr, F. r. százados a jegyzőkönyv felvételét november 14-én 0 óra 18 perckor kezdte meg, majd a jegyzőkönyv felvételét követően, kb. 2 óra 15 perckor közölte a kollégájával, hogy a körözés elrendelhető.

Fentiekre tekintettel az alábbiak miatt kívánt a panaszos panaszt tenni:

Az eljáró rendőr viselkedése a panaszos megítélése szerint flegmatikus, ráérős, és lekezelő volt. Bajba jutva, segítségre szorulva, a bűncselekmény hatása alatt állva érkezett a panaszos a rendőrségre. Nem azt várta volna, hogy ilyen elbánásban lesz része, és csak kb. fél óra elteltével kezdi el a rendőr a jegyzőkönyvet felvenni. A rendőr viselkedése a rendőrség, mint testület iránti bizalmát rendítette meg. Példaként hozta fel a panaszos, hogy amikor rájött, hogy több kulcsomó is volt az autóban, a felesége kérdésére, hogy a rendőrség tudna-e járőrt küldeni az irodához, mert esetleg pont akkor törnek be a tolvajok, a rendőr válasza az volt, hogy ha volna járőr, biztos küldene. A panaszos szerint egy bajba jutott állampolgár nem ilyen válaszra számít. Amikor pedig jelezte, hogy a köztéri kamerák rögzíthették a bűncselekményt, a rendőr mindezt így kommentálta: „Mi van akkor, ha látunk a felvételen két embert, attól meglesz az autó?”

A panaszos megítélése szerint a bűncselekmény felderítésére semmilyen azonnali intézkedésre, például nyomozási cselekményre, helyszíni szemlére, tanúkihallgatásra stb. nem került sor. A körözés elrendelésére hajnali 2 óra után, a bűncselekmény feltételezett elkövetése utáni 3. órában került csak sor. A panaszos feltételezése szerint ekkor az autó már valószínűleg régen külföldön volt. A panaszos nehezményezte továbbá, hogy azonnali rendőri intézkedés esetén az autóba beszerelt SIM kártya cellainformációi alapján az autó nyomon követhető lett volna, de a gyors rendőri intézkedés nem történt meg.

A panaszos megítélése szerint a jegyzőkönyvet késedelmesen és hosszadalmasan vette fel a rendőrség. Mivel viszonylag rövid idő telt el az elkövetés és a tudomásszerzés között, azonnali intézkedéssel a panaszos szerint a bűncselekmény felderítése eredményes lehetett volna. A panaszos véleménye szerint ezt indokolta volna a bűncselekménnyel okozott vagyoni hátrány mértékére figyelemmel a bűncselekmény társadalomra veszélyességének foka is.

A panaszos mindezek alapján kérte a Testület vizsgálatát.

2) A panaszbeadványhoz a panaszos csatolta a 2010. november 14-én tett feljelentésről felvett jegyzőkönyvet, illetve a 2010. november 15-én a nyomozóhatóságnak küldött levelét, melyben a feljelentését egészítette ki. A fenti iratok ismertetésétől eltekintünk, mert tartalmuk a panasz megítélése szempontjából releváns információkat nem tartalmaz.

II.

A panasz kivizsgálása során – a tényállás pontosabb megismerése érdekében – a Testület felvilágosítás-kéréssel fordult az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési Szolgálatán keresztül az illetékes rendőr-főkapitányságtól, valamint megküldeni kérte az ügyvel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját.

A rendőrség a Testület felvilágosítás-kérésére az alábbi iratokat bocsátotta rendelkezésre.

1) A BRFK V. Kerületi Rendőrkapitányság osztályvezetője 2010. november 14-én az alábbi tartalommal készített parancsnoki kivizsgálást.

Megállapítása szerint 2010. november 13-án a panaszos személyesen jelent meg feljelentést tenni, mely szerint aznap 17 óra körüli időben leparkolta a cége tulajdonát képező, német rendszámú gépkocsit az V. kerületben, majd 23 óra 30 perckor feleségével észlelték, hogy az autót ismeretlen személyek eltulajdonították.

A panaszos 23 óra 51 perckor érkezett a kapitányság épületébe, ahol az ügyeletes tiszt, F. J. r. százados rögtön, várakozás nélkül fogadta. A gépkocsi adatainak egyeztetését és a feljelentő szóbeli meghallgatását követően a r. százados a panaszostól feljelentési jegyzőkönyvet vett fel. A jegyzőkönyv felvétele 2010. november 14-én 0 óra 18 perctől 1 óra 29 percig tartott. A jegyzőkönyv mellé lemásolta a gépkocsi forgalmi engedélyét és a gravírozás garanciakártyáját. Mivel a helyszínen a panaszos tájékoztatása szerint semmilyen anyagmaradvány és egyéb nyom nem volt, a r. százados nem intézkedett a Bűnügyi Technikai osztály értesítéséről.

A jegyzőkönyv felvételének ideje alatt megállapítást nyert, hogy mivel német felségjelzésű az autó, a GPS koordinátákat csak a német hatóságtól lehet beszerezni. A panaszos a feljelentési jegyzőkönyvben foglaltak szerint nem tudta megadni az autó egyedi azonosítóit.

A jegyzőkönyv felvételének ideje alatt a készenléti szolgálatot ellátó T. Z. r. törzsőrmester ezért felvette a kapcsolatot a panaszos barátjával, akinek elérhetőségét a panaszos bocsátotta a rendőrség rendelkezésére. Ő a német BMW gyár telefonos tájékoztatása alapján közölte a személygépkocsi egyedi azonosítóit és a gépkocsiba beépített mobiltelefon ICC-ID számát. Tájékoztatta továbbá a rendőrséget, hogy a gépkocsi feltehetően a fenti ID számokon jelentkezik be a magyar mobilszolgáltatók hálózatára.

A r. törzsőrmester ezt követően telefonon felvette a kapcsolatot az ORFK Nebuk Interpol Magyar Nemzeti Irodával a gépjármű felkutatásának céljából, majd soron kívül átiratot küldött a fenti szervnek.

A körözüvényt a BRFK Központi Ügyelete bocsátotta ki, melynek időpontja a Központi

Ügyelet nyilvántartása és tájékoztatása szerint 2010. november 13-án 23 óra 56 perc. A körözést az ügyeletes tiszthelyettes 2010. november 14-én 3 óra 41 perckor rögzítette.

A panaszos a jegyzőkönyv felvétele alatt dührohamot kapott, és azt sérelmezte, hogy a rendőrség miatt nem adta már ki a gépjármű körözését. Trágár szavakat használt az ügyeletes tiszttel szemben, miközben telefonon felhívott valakit, akitől azt kérte, hogy derítse ki, hogy az V. kerületi kapitányságnak ki a kapitánya. Kifejtette, hogy felhívhatja a kapitányt, és az intézkedő rendőröket kirúgatja, valamint arról tájékoztatta az eljáró rendőröket, hogy ez a médiában is meg fog jelenni.

A r. törzsőrmester és a r. százados próbálták megnyugtatni a panaszost, és elmagyarázni neki, hogy a körözvényt a BRFK Központi Ügyelet adta ki a gépkocsijára, a körözést kiadni viszont csak akkor áll módjában a hatóságnak, ha a gépkocsi összes adata rendelkezésre áll és a jegyzőkönyvet is rögzítették. A panaszos a tájékoztatást követően megnyugodott, majd viselkedéséért bocsánatot kért.

A kivizsgálás során a rendelkezésre álló iratok alapján arra a megállapításra jutott a rendőrség, hogy az eltulajdonított gépkocsival kapcsolatban az azonnalos cselekmények, mint a jegyzőkönyv felvétele, megkeresések kiküldése, körözés kibocsátása elvégzéséről késedelem nélkül intézkedtek az eljáró rendőrök, mulasztás nem történt.

2) A jegyzőkönyvet felvevő r. százados 2010. november 14-én készült jelentése a parancsnoki kivizsgálás tartalmával lényegileg azonos. Ugyanakkor tartalmaz néhány többletinformációt.

Az ügyeletes tiszt a kiadott körözvényből már a panaszos kapitányságra érkezése előtt értesült a gépkocsi eltűnéséről. A panaszos részletes szóbeli meghallgatása után – melyből kiderült, hogy a helyszínen rögzíthető nyom nincs – a feljelentési jegyzőkönyv felvételébe kezdett. Ennek során az ügyben szereplő gépkocsi eltulajdonításának körülményeit részletesen feltárták. A r. százados jelentése szerint a jegyzőkönyv felvétele során a panaszos – a körülményekhez képest — együttműködő és nyugodt volt.

A feljelentési jegyzőkönyv felvétele alatt megjelent az irodában K. r. főtörzsőrmester, akit a r. százados szóban utasított, hogy a jegyzőkönyv felvétele után az ügyben szereplő gépkocsi körözésének kiadását haladéktalanul kezdje meg. Ekkor a sértett egyik pillanatról a másikra dührohamot kapott. Ordítva azt sérelmezte, hogy miért késett a körözés kiadása 2 és fél órát. Rendkívül trágár szavakat használt és fenyegetőzött.

Az eseményeket észlelte T. r. törzsőrmester is, aki készenléti szolgálatot látott el az adott időben. A r. százados a r. törzsőrmesterrel együtt próbálta csitítani az „örjögő” panaszost, sikertelenül. A panaszos a panaszfelvevő helyiségből a folyosóra ment, ahol folytatta az előzőekben ismertetett magatartást. Ordítás közben szélesen gesztikulált,

de rongálásba nem kezdett. Végül többszöri, határozott felszólításra elhallgatott. A r. százados elmagyarázta a panaszosnak a körözés és a körözvény közti különbséget. Elmondta, hogy a BRFK Központi Ügyelete már a bejelentéskor kiadta gépkocsijára a körözvényt, a körözést viszont csak akkor áll a hatóság módjában kiadni, amikor a lopás körülményeit pontosan tisztázó feljelentési jegyzőkönyv felvételre került. A felvilágosítást követően a panaszos bocsánatot kért a viselkedéséért, melyet elmondása szerint az okozott, hogy ő azt hitte, hogy a rendőrség két és fél órán keresztül nem tett semmit a gépkocsi felkutatása érdekében. Amikor a panaszos sírni kezdett a r. törzsőrmester próbálta vigasztalni, majd a sírást abbahagyva kérte, hogy had mehessen haza. Ekkor kezét nyújtott, majd távozott az épületből.

A r. százados az esettel kapcsolatban megjegyezte, hogy a sértett dührohamát véleménye szerint inkább a kétségbeesés, mint garázdaság elkövetésének szándéka indukálta. Ezzel kollégáival együtt tisztában volt, ezért kényszerítő eszköz alkalmazása helyett a rábeszélés mellett döntött.

3) T. r. törzszakaszlós 2010. november 14-én készült jelentésében beszámolt arról, hogy a jegyzőkönyv felvételével egy időben ő vette fel telefonon a kapcsolatot I.-vel, a panaszos barátjával azzal a szándékkal, hogy az eltulajdonított gépkocsi adatairól további információkat megtudjon. A panaszos barátja készségesen megadta a kért tájékoztatást, és további, a nyomozás szempontjából értékelhető információkat hozott a hatóság tudomására.

4) A lopás helyszínén adatgyűjtés céljából megjelent Sz. r. törzsőrmester 2010. november 14-én készült jelentésében részletesen beszámolt arról, hogy az adatgyűjtés érdekében milyen feladatokat teljesített.

5) T. r. törzsőrmester 2010. november 14-én készült jelentésében beszámolt arról, hogy szolgálata teljesítése során az ügyelet utasítására visszánézte a panaszos által megjelölt helyen és időben a biztonsági kamerák által rögzített felvételeket. A felvételek tartalma a panasz elbírálása szempontjából többletinformációkat nem tartalmaz.

6) A rendőrség a Testület rendelkezésére bocsátotta a 2010. november 14-én készült, a nyomozás kezdeti szakaszában foganatosított intézkedések során készült iratok másolatát, amelyek az alábbiak:

- feljelentési jegyzőkönyv,
- feljegyzés a nyomozás elrendeléséről,
- határozat tárgykörözés elrendeléséről,
- országos körözés elrendelése,
- Interpol Magyar Nemzeti Iroda megkeresése,
- Vodafone Magyar Zrt. megkeresése,
- Magyar Telekom Távközlési NyRt. megkeresése,
- Telenor Magyarország Zrt. megkeresése,
- Magyar Telekom Távközlési NyRt. megkeresése.

III.

1) A Testületnek elsőként abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy hatásköri szabályai alapján valamennyi panaszosi sérelem vizsgálatát elvégezheti-e.

A Testület eljárását az Rtv. a IX. fejezetében, Jogorvoslatok alcím alatt szabályozza. Az Rtv. 92. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az, „Akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette [...] kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el”.

Az idézett rendelkezés értelmében a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések és mulasztások vizsgálata tartozik, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

- a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

- a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.),

tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

a) A fentiekből következik, hogy a Testületnek – főszabály szerint – nem áll módjában vizsgálni a rendőrség azon tevékenységét, amelyet nem az Rtv., hanem más jogszabály, így például a büntetőeljárásról szóló törvény alapján végez.

A panaszos sérelmezte, hogy véleménye szerint a bűncselekmény felderítésére semmilyen azonnali nyomozási cselekményre nem került sor. Álláspontja szerint továbbá mulasztást követett el a rendőrség azzal, hogy a meghallgatásról készült jegyzőkönyvet késedelmesen és hosszadalmasan vette fel.

A vizsgált esetben megállapítható, hogy a panaszos nyomozással kapcsolatban kívánt panasszal élni. A nyomozás egy, a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) nyomozásról szóló XI. fejezetében szabályozott eljárás, amellyel kapcsolatban a IV. címben meghatározott jogorvoslatnak van helye.

Erre figyelemmel a Testületnek nem állt módjában vizsgálni, hogy a panaszos által bejelentett bűncselekmény nyomozására és a jegyzőkönyv rögzítésére a vonatkozó törvényi előírásoknak megfelelően került-e sor.

2) A Testület ugyanakkor a panasz eljárás keretében vizsgálatának körébe vonta az eljárásban érintett rendőrök intézkedési kötelezettségét és a panaszossal szembeni viselkedését.

Az eljárás során a Testület megállapította, hogy a panaszolt intézkedések érintették a panaszosnak a Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény 2. §-ának (1) bekezdésében foglalt jogállamiság elvéből levezethető tisztességes eljáráshoz és az 54. § (1) bekezdése szerinti emberi méltósághoz való alapvető jogát.

a) A konkrét ügyben a rendőrség intézkedési kötelezettségével összefüggésben a Testület az alábbiakra hívja fel a figyelmet.

Az Rtv. 13.§ (1) bekezdése szerint: „A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve illet a tudomására hoznak”. A Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 3.§ (1) bekezdése szerint: „Bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha illet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli”.

A panaszolt esetben a panaszos bejelentést tett a 112-es hívószámon, mert ellopták az autóját. Telefonon tájékoztatták, hogy sürgősen tegyen személyesen is feljelentést a BRFK V. Kerületi Rendőrkapitányságnál, amit a panaszos nyomban meg is tett. A panaszbeadványban a panaszos leírta, hogy bár szóban meghallgatták és a jegyzőkönyvet is felvették, de véleménye szerint a rendőrök a bűncselekmény felderítésére semmilyen azonnali intézkedést, nyomozati cselekményt nem fogantatosítottak.

Ennek alapján a rendőrségnek a fent idézett jogszabályhelyek szerinti intézkedési kötelezettsége vitathatatlanul fennállt – figyelemmel arra, hogy a bejelentő egy feltételezett bűncselekmény elkövetéséről számolt be.

A rendőrség a Testület kérésére részletesen beszámolt arról, hogy az ügygel kapcsolatban mikor, milyen nyomozati cselekményeket fogantatosítottak, melyeket a II. pontban ismertetett a Testület. Ennek alapján az állapítható meg, hogy a panaszbeadványban szereplő napon (2010. november 13-án) a BRFK V. Kerületi Rendőrkapitányságon a panaszost 23 óra 51 perckor, tehát érkezésekor rögtön, várakozás nélkül fogadták és meghallgatták. Adategyeztetés és szóbeli meghallgatást követően az eljáró r. százados a panaszostól feljelentési jegyzőkönyvet vett fel. A

jegyzőkönyv felvétele 2010. november 14-én 0 óra 18 perctől 1 óra 29 percig tartott. Ugyanakkor a Központi Ügyelet már a meghallgatás ideje alatt, 23 óra 56 perckor körözüvényt bocsátott ki, a kapitányság egyik munkatársa pedig megkereste a panaszos által megadott személyt, hogy érdeklődjön a személygépkocsi egyedi azonosítói iránt.

A Testület a panaszos beszámolója és a rendőri jelentések alapján megállapította, hogy a rendőrség a bűncselekmény bejelentését követően már a panaszos meghallgatásával egyidejűleg számos intézkedést, nyomozati cselekményt foganatosított a gépjármű, illetve az elkövető felderítése érdekében. **Erre tekintettel a Testület megállapította, hogy a rendőrség az intézkedési kötelezettségének a bejelentés kapcsán eleget tett, a panaszolt késedelem a hatóság részéről nem állt fenn, ezért ennek kapcsán a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga nem sérült.**

b) A panaszos beadványában kifogásolta, hogy a rendőrök az intézkedés során flegmatikusan, lekezelően bántak vele. Véleménye szerint a rendőrök viselkedése a rendőrség, mint testület iránti bizalmát rendítette meg.

A parancsnoki kivizsgálás és a jegyzőkönyvet felvételét végző r. százados jelentése megegyezik abban, hogy állításuk szerint a panaszos viselkedése volt tiszteletlen és arrogáns a jegyzőkönyv felvétele alatt, míg ők kulturáltan és tisztelettel beszéltek vele. Dührohamot kapott, trágár szavakat használt, fenyegetőzött, majd elsírta magát. A jelentések szerint az eljáró rendőrök próbálták megnyugtatni, és elmagyarázni neki a nyomozás menetét, illetve a különbséget a körözüvény és a körözés között, amely ismeretek hiánya véleményük szerint a panaszos kiakadásához vezetett. A jelentések szerint a panaszos a tájékoztatást követően, többszöri határozott felszólításra megnyugodott, majd bocsánatot kért a viselkedéséért.

A r. százados véleménye szerint a sértett dührohamát inkább a kétségbeesés, mint garázdaság elkövetésének szándéka indukálta. Ezzel a kollégáival együtt tisztában volt, ezért kényserítő eszköz alkalmazása helyett a rábeszélés mellett döntött.

A rendőrök magatartásával kapcsolatban a Testület felhívja a figyelmet az Rtv. 2. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezésekre. Az Rtv. 2. §-a (1) bekezdésének második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. Az intézkedő rendőröktől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjaitól – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés. Az említett rendelkezés alapján a Testület hangsúlyozza, hogy a rendőrökre, mint a közhatalom képviselőire különös súllyal nehezedik az emberi méltóság és az emberi jogok tiszteletben tartásának kötelezettsége, ezért minden körülmények között elvárható a tisztességes, az általa képviselt közfeladat mértékéhez méltó, a másik személy emberi méltóságát mindenkor szem előtt tartó viselkedés és hangnem.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét kihirdető, Budapesten, 2007. július 4-én kelt a Független Rendőri Szakszervezet főtitkárának, az Országos Rendőrfőkapitánynak, és a Belügyi és Rendvédelmi Dolgozók Szakszervezete főtitkárának közös nyilatkozatát (a továbbiakban: Etikai Kódex), amely – bár legfőképp megsértése következményei tekintetében el kell választani a jogi normáktól, néha céljai és rendelkezései a jogi normákéival egybeesnek – megtestesíti az állampolgárok rendőrökkel szemben

támasztott elvárásait, erkölcsi iránymutatásul szolgál, illetve morális alapot biztosít a Rendőrség számára. Az Országos Rendőrfőkapitány e nyilatkozat aláírásával vállalta, hogy mindent megtesz azért, hogy érvényt szerezzen a benne foglaltak érvényesüléséért. Az Etikai Kódex 1. pontjának második mondata a rendőrről vonatkozóan előírja: „Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint: „Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá a korábbi állásfoglalásában [65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalása Indokolása II. részének 3. pont] megfogalmazottakat jelen esetben is irányadónak tartja, eszerint: „A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

Az országos rendőrfőkapitány ezen indokolással egyetértett 2008. szeptember 10-én kelt, 25800/6/2008. RP. sz. határozatában, és a vizsgált panasznak helyt adott. Az országos rendőrfőkapitány határozatában a panaszosok „aktív”, esetleg „provokatív” közrehatását illetően azt is kimondta, hogy „az intézkedés alá vont személy provokatív, durva, sértő magatartása nem mentheti az intézkedő rendőr ehhez hasonló viselkedését.”

A Testület ezért jelen esetben attól függetlenül vizsgálta azt, hogy a rendőrök által tanúsított hangnem és viselkedés alkalmas volt-e a panaszos emberi méltóságának megsértésére, hogy a panaszos magatartására vonatkozó rendőri állításokat figyelembe vette volna.

Jelen ügyben a Testület azt tapasztalta, hogy a panaszos és a rendőrök előadása ellenmondásban állnak egymással, amely ellentét a Testület rendelkezésére álló eszközök segítségével nem volt feloldható. A konkrét esetben tehát a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján nem volt egyértelműen tisztázható, hogy a rendőrök milyen hangnemet alkalmaztak a panaszossal szemben, és az alkalmas volt-e arra, hogy sértse a panaszos emberi méltóságát.

Erre tekintettel a Testület a panaszos emberi méltósághoz való jogának megsértését a rendőrök által alkalmazott hangnem vonatkozásában nem tudta megállapítani.

VI.

A fentiek alapján a testület megállapította, hogy a rendőrség intézkedési kötelezettsége nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. A panaszossal szemben végrehajtott rendőri fellépés során a szolgálati fellépés módjával kapcsolatban a Testület arra a következtetésre jutott, hogy a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogának sérelme nem állapítható meg, mivel a Testületnek további bizonyítási eszközök nem álltak rendelkezésére a panaszos és a rendőrség állítása közötti ellentmondások feloldására. Mindezek alapján a Testület a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2011. április 13.

Dr. Juhász Imre Elnök	
Dr. Kozma Ákos elnökhelyettes, előadó testületi tag	Dr. Kádár András Kristóf testületi tag
Dr. Féja András testületi tag	